

Школска 2014/2015. година

Општинско такмичење ученика гимназија и средњих стручних школа Књижевна олимпијада

III разред

Шифра: _____

1.	Подвуци међу побројаним особеностима три обележја модерне у књижевности:
бежање од стварности, објективност, индивидуализам и пессимизам,
декаденција, угледање на узоре.								
2.	Повежи линијама имена песника са називима њихових песама. Дато је више песама него песника.
<table style="margin-left: 20px;"> <tr> <td>Шарл Бодлер</td> <td><i>Офелија</i></td> </tr> <tr> <td>Стефан Маларме</td> <td><i>Везе</i></td> </tr> <tr> <td>Пол Верлен</td> <td><i>Лабуд</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td><i>Месечина</i></td> </tr> </table>
Ко је аутор песме која је вишак? _____
(име и презиме песника)	Шарл Бодлер	<i>Офелија</i>	Стефан Маларме	<i>Везе</i>	Пол Верлен	<i>Лабуд</i>		<i>Месечина</i>
Шарл Бодлер	<i>Офелија</i>								
Стефан Маларме	<i>Везе</i>								
Пол Верлен	<i>Лабуд</i>								
	<i>Месечина</i>								
3.	Пажљиво прочитај следећу строфију из песме <i>Албатрос</i> и одговори на захтеве испод ње.
„Докони морнари од забаве лове
често албатросе, силне морске птице,
на путу немарне, тихе пратилице
лађа што над љутим вртлозима плове.“

а) Која је ово врста строфе? _____

б) Која је у овој строфи врста риме? _____ | | | | | | | | |
| 4. | Одреди, уз помоћ понуђених одговора, којој књижевној врсти припада свако наведено литерарно остварење, па напиши називе сваког жанра испод наслова дела и имена писца.

а) Алекса Шантић, <i>Вече на школу</i>

б) Софокле, <i>Антигона</i>

в) Борисав Станковић, <i>У ноћи</i>

(роман, психолошка драма, лирска песма, приповетка, трагедија) | | | | | | | | |

5.	На основу критичког коментара одреди о ком је књижевном делу реч, па наслов тог дела напиши на линији. „Чеховљева 'лирска драма' је недрамска, грађена, као и приповетка, без главног јунака, без радње, заплета и расплета, с дијалогом у којем се лица не споразумевају, већ прате ток сопствених мисли, с речитим паузама и ћутањем. У њој је све подвргнуто јединству атмосфере, а расплет остаје негде изван текста, недоречен, али јасно присутан у свести и осећању читаоца или гледаоца”.												
6.	На којој стилској фигури је заснован афоризам: „Вук длаку мења, али ћуд никако”? Назив стилске фигуре: _____.												
7.	Пажљиво прочитај следеће реченице. Поред тачних напиши T , а поред нетачних H . а) Инверзија је фигура која значи обртање реда речи у реченици, или делови реченице, често ради јачег истицања. _____ б) Разговор са самим собом; гласно размишљање лица у драми назива се доживљени говор. в) Појава када се из реченице изостављају поједине речи, али тако да се смисао целине ипак може разабрати назива се алузија. _____												
8.	Међу наведеним особинама подвuci три које се односе на модерну драму. драма атмосфере, моралистичка садржина, идеализација јунака, нагласак на унутрашњем свету јунака, драмску радњу чини свакодневица												
9.	Допуни табелу:												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>КЊИЖЕВНА ВРСТА</th> <th>НАЗИВ ДЕЛА</th> <th>АУТОР ДЕЛА</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Књижевна врста</td> <td><i>Тартиф</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Лирска песма</td> <td><i>Наслеђе</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td><i>Нечиста крв</i></td> <td>Борисав Станковић</td> </tr> </tbody> </table>	КЊИЖЕВНА ВРСТА	НАЗИВ ДЕЛА	АУТОР ДЕЛА	Књижевна врста	<i>Тартиф</i>		Лирска песма	<i>Наслеђе</i>			<i>Нечиста крв</i>	Борисав Станковић
КЊИЖЕВНА ВРСТА	НАЗИВ ДЕЛА	АУТОР ДЕЛА											
Књижевна врста	<i>Тартиф</i>												
Лирска песма	<i>Наслеђе</i>												
	<i>Нечиста крв</i>	Борисав Станковић											
10.	На основу глагола препознај песму. Лирски субјект посматра како небо сија и река црвени. Чини му се да непозната жена мисли на њега, негде далеко. Док она плаче, ветар тужно шумори. Уколико ништа није тако, уколико његово срце лаже, лирски субјект болно би плако, никада се не би утешио. Наслов песме је: _____ Аутор те песме је: _____												
11.	На линијама поред одабраних одломака напиши облике казивања (форме приповедања) које препознајеш. Одабери међу следећим одговорима: дијалог, монолог, унутрашњи монолог, доживљени говор, дескрипција.												

а) А њој тада дође – сачувай боже, као нека напаст! – да и она, као што се у причама казује, полети, седне до њега на коња, обгрли га, и да обоје, загрљени, на месечини, преко поља и гора побегну далеко, далеко!

б) Астрор: Што си тако тужан? Жалиш професора, вальда?

Војнишки: Остави ме.

Астрор: Или си, можда, заљубљен у професорку?

Војнишки: Она је мој друг.

12. Подвуци дидаскалије у следећем одломку.

Војнишки: Најпре помирите мене са самим собом! Драга моја... (*Сагиње се према њеној руци.*)
Јелена Андрејевна: Оставите! (*Трза руку.*) Идите!

13. На линији напиши назив врсте стиха који препознајеш у следећем примеру.

„Још бакreno небо распаљено сија,
И црвени река од вечерњег жара“

Врста стиха је _____.

14. Заокружи слова испред три критеријума према којима је Богдан Поповић одредио које песме ће ући у његову *Антологију новије српске лирике*.

- а) Песма мора имати емоције.
- б) Песма мора бити цела лепа.
- в) Песма мора бити у Александринцу.
- г) Песма мора бити љубавна или родољубива.
- д) Песма мора бити јасна.
- ђ) Песма мора бити испевана у форми сонета.

15. Пажљиво прочитај текст о једном нашем песнику и одговори на дато питање.

Овај песник у свом опусу неговао је култ форме, тежио је савршенству израза и „органској“ усклађености свих елемената версификације. Три „велике“ теме о којима је писао биле су *љубав, религија и смрт*. Препознајемо и три фазе његовог стваралаштва: *војиславску, парнасо-символистичку и постсимволистичку* фазу. Осим поезије, писао је и путописе, филозофске есеје и есеје о књижевницима.

О ком песнику је реч? _____
(име и презиме песника)

16.	Подвуци имена три књижевна јунака који се јављају у делу <i>Којтана</i> Борисава Станковића. Магда, газда Младен, Митке, ефенди Мита, Цвета, Софка, хаџи Тома, Коштана	
17.	У поље поред имена писца упиши број под којим се налази наслов дела које је он написао. Два наслова су вишак. 1. <i>Јутро на Хисару</i> 2. <i>Господа Глембајеви</i> 3. <i>Смрт Смаил-аге Ченгића</i> 4. <i>Подне</i> 5. <i>Тврдица</i> 6. <i>Мост на Жени</i>	Јован Дучић _____ Иво Андрић _____ Јован Стерија Поповић _____ Мирослав Крлежа _____
18.	Којој књижевној врсти припада дело <i>Горски вијенац</i> Петра II Петровића Његоша?	
	(прецизан назив књижевне врсте)	
19.	Заокружжи слова испред имена аутора који припадају епохи модерне. а) Алекса Шантић б) Војислав Илић в) Борисав Станковић г) Петар II Петровић Његош	
20.	Следеће реченице поређај тако да сачињавају везани текст. Испред сваке реченице напиши редни број који јој одговара: _____ – Не, не... – муца он. И остраг, испод пазуха, хвата је и стиска. Она се отима, извија, брани, али тако мало, малаксало, да му се баш тиме још више подаје и привија уза њ. _____ – Цвет-о-о! – кликће Стојан и одмиче се од ње да би је боље видео. _____ –Ex! – нехотице, изненада полети јој усклик из дна груди. И брзо се сагиње да сакрије радост и као крв румене образе. –Немој, Стојане! Хајде да се ради. _____ – Шта ти је? – пита га она враголасто. – Ти си, ти – моја!	

Број бодова: _____

Тест прегледао/ла: _____